

[Sigsgaard.]

lufthavn på én gang. De ligger under for den opfattelse, at hvis bare man kan få nogle private til at betale, så rører det slet ikke ved budgettet, ved samfundsøkonomien. Det er selvfølgelig helt galt. Hvad samfundsøkonomien angår, er det jo rystende lige meget, om det er det offentlige, eller det er private, der finansierer; der er en hel masse andre negative konsekvenser forbundet med privat finansiering, men det er en anden sag. Sidst var hr. Aksel Larsen jo inde på, at til sådan en vældig givtig storlufthavn, som han taler om, kunne man jo låne det hele i udlandet. Ja, den danske stat, de danske kommuner kan jo når som helst låne til næsten hvilke som helst projekter, de har, i udlandet, værre står det ikke til med den danske økonomi trods alt. Men hvis man går ud og låner til storlufthavnen, så kan man ikke gå ud og låne de samme penge til hospitalsbyggeri, eller hvad man ellers kunne have lyst til. Jeg er ikke tilbøjelig til at lade mig besnære af alle argumenterne — eller påstande er det jo snarere — om den vældige konkurrenceevne eller den vældige betydning for den internationale konkurrence, det ville få, hvis man fik bygget en pyramide. Jeg synes, det er vældig poetisk at sidde og høre på det, men jeg synes altså, at argumenterne, de økonomiske kalkuler, mangler. I øvrigt kunne man også godt, hvis man skulle gå meget i dybden — men det kan man ikke, når man har 10 minutters taletid — spørge: er det nu også så ønskeligt, og ud fra hvilke synspunkter er det så ønskeligt, at der udvikles et så kolossalt kraftcenter omkring Øresund?

Ved prioriteringen synes jeg at de trafikinvesteringer, som er til gavn for flest mennesker, bør komme først, og derfor må efter min opfattelse en udbygning af den kollektive landtrafik helt anderledes i centrum, end den er i dag.

Hr. Bilgrav-Nielsen talte om, at det ikke var nok at se trafikøkonomisk på tingene, og det har han så evig ret i, man skal også se samfundsøkonomisk på dem. Men man skal også efter min opfattelse se fordelingsøkonomisk og socialt på investeringerne, og dér må man gøre sig klart, at en meget stor del af befolkningen ikke har bil og aldrig kan få bil: børnene, de gamle f. eks., og der er andre grupper. De er i dag i høj grad ladt

i stikken også på grund af den måde, man bygger byer på og i det hele taget leder udviklingen på. Der kommer man altså til at vælge, om man skal sørge for, at flyvepassagererne kan komme 5 minutter hurtigere frem, eller man f. eks. skulle sørge for en ordentlig trafikbetjening af de grupper, jeg netop har nævnt.

Min konklusion må blive, at så må lufthavnen vente. Betyder det så, at f. eks. en del af chartertrafikken flytter til Sverige eller til Tyskland, vil vi i VS tage det roligt, og vi vil gerne have forklaret, hvorfor andre ikke kan tage det roligt.

Derimod synes jeg nok, det vejer til — og det argument har jo også før været ført frem mange gange — at tusinder af mennesker lider under støjen fra lufthavnen, men dér må jeg spørge i håb om, at man måske kan optræde fornuftigere en anden gang: hvis er ansvaret for, at vi har en lufthavn og så en hel masse huse liggende klasket op ad hinanden? Der kan man godt sige som en af de tidligere ordførere: det har folk selv været ude om, for de er jo selv flyttet derud frivilligt — ja, mere eller mindre frivilligt måske. Men jeg vil tillade mig at placere hovedansvaret på de ansvarlige, på politikerne, der har ansvaret for, at lufthavnen ligger, hvor den ligger, er udbygget, som sket er, og at byudviklingen er sket lige klos op ad den. Og så kommer man og siger til alle os andre, som ikke har været med i den udvikling: I kan godt se, at det dér er helt galt, nu bliver I nødt til at betale for vore fejltagelser, det koster 4 milliarder kr., eller hvor meget det nu er.

Vi er altså hverken for en udbygning af Kastrup eller for Saltholm. Vi ser ingen grund til at lade os hundse med af de store flyvemaskinefabrikker, der bygger større og større maskiner og så regner med, at landene investerer milliarder af kroner, så disse maskiner kan lande. Jeg kunne forstå på hr. Holmberg, at egentlig syntes han også, at det var lidt urimeligt. Lad os blive fri for de kæmpefly her i landet, og lad os specielt blive fri for overlydsflyene, men også for jumboflyene, som man nu er begyndt at flyve rundt med.

Og lad os så håbe på, at man også i lufthavnsudvalget vil se noget mindre snævert på disse problemer her i fremtiden. Nu behøver vi ikke engang at gå over i det sam-